

Отговоръ

НА РЪЧИТЪ И ПРИВЪТСТВИЯТА ВЪ НАРОДНИЯ ТЕАТЪРЪ ОТЪ
ЮБИЛЯРА г. ИВАНЪ ВАЗОВЪ.

Ваше Величество, почитаеми госпожи и господа,
празнувамъ своя 50 годишенъ писателски юбилей въ
скръбни за отечеството часове.

Присъствувамъ дълбоко развлънуванъ на едно тър-
жество въ моя честь, когато България е облъчена въ черно,
когато още зъятъ ранитъ и отъ жестоката и велика борба,
въ която бѣ сломена.

Провидѣнието ми продължи днитъ до днесъ, за да изпи-
тамъ нравствените страдания, каквите рѣдко се падатъ дѣлъ
на човѣка, да почувствувамъ и азъ съкрушителната тежкост
на кръста, който носи цѣлиятъ народъ.

И ето защо — нека го кажа открыто — азъ дѣлго се
питахъ: имамъ ли право да празнувамъ, трѣбва ли да допу-
щамъ да се дига шумъ отъ ликоване около моето име въ
тия дни на народна тѣга? Но единъ таенъ гласъ ми шеп-
нѣше: „Този юбилей не е само твой, а е празникъ на бъл-
гарския духовенъ напрѣдъкъ, празникъ на народа. Нека внесемъ
въ наболѣлата му душа една луча отъ чиста радостъ!“

Госпожи и господа,

прѣди 25 години азъ бѣхъ честитъ да празнувамъ първия
си писателски юбилей. Тогава бѣха ясни и мирни за България
дни. Азъ бѣхъ обсипанъ съ най-ласкателни почести, скж-
ниятъ споменъ за които и днесъ прѣсенъ въ душата ми.

Нуждно ли е да ви казвамъ, колко днесъ съмъ потре-
сенъ отъ силни вълнения, какъ съмъ честитъ, като виждамъ,
че съмъ запазилъ и въ тежко врѣме на съмнѣния и разочаро-
вания добритъ чувства на моите съотечественици, като се
виждамъ прѣдметъ на още по-голѣма любовь, облаканъ, прѣ-
турпанъ отъ викове на всеобща почетъ и признание?

Тая любовь е навсѣкждѣ, дѣто туптятъ български сърца.
Азъ я виждамъ тука въ вашите очи. Азъ я чувамъ въ всички
училища днесъ, дѣто моето име се произнася и за мене се